

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Наукове товариство студентів, аспірантів,
докторантів і молодих вчених СумДУ

ПЕРШИЙ КРОК У НАУКУ

Матеріали
ІХ студентської конференції
(Суми, 25 лютого 2018 року)

Суми
Сумський державний університет
2018

ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ТЕКСТІВ

Стеценко О.П., *студент*; СумДУ, гр. ПР-61

Стрімкий розвиток міжнародних зв'язків у всіх сферах діяльності, зокрема, в технічній галузі потребує висококваліфікованих перекладачів, котрі б не тільки відмінно володіли іноземною й рідною мовою, але й знали всі сфери життя (політику, економіку, культуру тощо). Технічний перекладач, крім цього має бути глибоко обізнаним у конкретних галузях: будівельній, нафтогазовій, інформаційних технологій.

Щоб перекладати науково-технічні тексти, потрібно знати:

1. Мову, з якої перекладаєш.
2. Мову, на яку перекладаєш.
3. Дисципліну, про яку розповідається в оригіналі.

Приступаючи до перекладу науково-технічних текстів варто пам'ятати, що основною вимогою до перекладу технічного тексту є точність. Основними ознаками науково-технічних текстів є стислість, виразність, логічна послідовність викладу матеріалу оригіналу і відповідність нормам української технічної мови.

Характерні риси науково-технічних текстів:

1. Відсутність емоційного забарвлення.

Слід зазначити, що, наприклад, в англійській технічній мові можуть бути присутні елементи образності, які, тим не менш, не слід переносити в текст перекладу українською мовою.

2. Точність та стислість

Точність виражається в застосуванні чітких граматичних конструкцій та лексичних одиниць, а також у широкому використанні термінології. Як правило, використовуються загальноприйняті терміни, хоча зустрічаються і терміноїди (терміни, що використовуються у вузькій сфері), які значно ускладнюють процес перекладу. Таким текстам також властиве використання аббревіатур та умовних позначень.

Переклад іншомовного тексту завжди пов'язаний з багатьма труднощами, які постають на шляху перекладача. При перекладі повинні враховуватися всі тонкощі іноземної мови. Завдання

перекладача – відчутти стиль статті, передати всі тонкощі в мові перекладу без спотворення першоджерела. Одним з найскладніших видів перекладу є науково-технічний переклад, оскільки для адекватного перекладу матеріалу на іншу мову потрібні не тільки лінгвістичні, а й технічні знання.

Технічний переклад – це переклад текстів технічної тематики, зокрема, документів різної спеціалізації, різноманітної довідкової літератури, словників, сертифікатів відповідності продукції, інструкцій по експлуатації, інженерних планів, науково-технічних статей, ділових контрактів. Технічний текст не може бути вільним переказом, навіть при збереженні сенсу в тексті перекладу. У такому тексті не повинно бути жодних емоційних висловлювань та суб'єктивних оцінок. Основні особливості перекладу науково-технічних текстів проявляються в обов'язковому знанні перекладачем всіх термінів, які стосуються конкретної технічної сфери перекладу.

Фахівець, який працює з науково-технічним текстом, повинен розуміти не тільки зміст слів, які перекладає, а й враховувати всі нюанси їх застосування. Перекладач, який працює з науково-технічним текстом, повинен розумітися не тільки в питаннях лінгвістики, а й в технічних дисциплінах.

При перекладі науково-технічної літератури слід завжди витримувати стиль оригінального документа. Дуже важливо не тільки передати зміст тексту, а й уникнути дрібних неточностей. Наприклад, дрібна помилка в перекладі технічної інструкції по експлуатації обладнання може перешкодити успішному запуску або привести до неправильного використання цього обладнання, або ж стати причиною виробничого травматизму. Ще одна важлива проблема – це наявність в текстах абрєвіатури, які не завжди зрозумілі навіть технічним фахівцям. Скорочення й абрєвіатури можуть стати непереборним бар'єром на шляху до якісного перекладу.

Отже, кожен професійний перекладач науково-технічної літератури повинен мати у себе під рукою цілий арсенал допоміжних засобів. Це і науково-технічна, і довідкова література різної тематичної спрямованості, спеціалізовані та лінгвістичні словники, які допоможуть перекладачеві уникнути неточностей і стилістичних помилок в обох мовах.